

فال‌مازن

علی‌الله‌اللهم
منزلت‌تهاي

حسين سلطان محمدی

بدرست آورد؛ مقامی بس عظیم و
فضایل او بی شمار است. در این نوشه
سعی خواهیم کرد برخی از فضایل و
مناقب آن حضرت را بازگو نمائیم.
باشد که زندگی آن حضرت را الگو و
سرمشق خویش قرار دهیم.

علم فاطمه زهراء^{علی‌الله‌اللهم}
رسول الله^{علی‌الله‌اللهم} فرمودند: «إِنَّ اللَّهَ
جَعَلَ عَلَيْنَا وَرَوْجَهُنَا وَأَبْنَاءَهُ حَجَّاجَ عَلَىٰ حَلْقِهِ
وَقُمَّ أَبْوَابَ الْعِلْمِ فِي أَنْتَ مِنْ افْتَدِي بِهِمْ
هُدَى إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ»^۱
خداؤند متعال علی، همسر و

۱. عالم العلوم، شیخ عبدالله بحرانی اصفهانی،
ج. ۱۱، ص. ۷۸، انتشارات انصاریان، ص. ۱۴۱.

هدف از بیان منزلت و فضایل
فاطمه زهراء^{علی‌الله‌اللهم}، بیان مطالبات
شگفت‌آور و غیرقابل وصول نیست؛
بلکه هدف از آن آگاهی بیشتر و درک
عظمت وجود فاطمه زهراء^{علی‌الله‌اللهم} و درس
آموختن از مکتب پربار اوست.

حضرت زهراء^{علی‌الله‌اللهم} از نظر زندگی
مادی؛ بشری چون دیگران است، اما از
جنبه معنوی؛ بدانجا رسید که شناخت
تمامی ابعاد شخصیتی آن حضرت
بسی دشوار و دست‌یابی به همه
جوانب آن مشکل می‌نماید. مقامی که
آن بزرگوار در اثر بندگی خدا و
شناخت و معرفت حضرت حق

را در مورد فرزندانش به اطلاع او می‌رساند و امیرالمؤمنین علیه السلام آنها را می‌نوشت.»

چنانچه از این حدیث بر می‌آید؛ حضرت فاطمه علیه السلام با جبرئیل ارتباط مستقیم و مداوم داشت و اخباری از دنیا و آیینه و عالم بزرخ را از او دریافت می‌کرد. بدین وسیله میزان علم، اطلاع و آگاهیش، محدود به زمان و مکان خود نبوده است؛ بلکه علم او بسیار گسترده بود و از علم الهی سرچشمه می‌گرفت.

فاطمه زهرا علیه السلام بر اموری اشراف داشتند که نزد دیگران پوشیده و پنهان بود. از جمله این موارد؛ علم حضرت به زمان مرگ خویش بودا چنانچه در روایتی اسماء بنت عمیس - همسر جعفر طیار - چنین می‌گوید:

«حضرت زهرا علیه السلام هنگام وفات به من فرمودند: هنگام وفات پیامبر علیه السلام، جبرئیل مقداری کافور بهشتی برای رسول خدا علیه السلام آورد. پیامبر آن را سه قسم کرد؛ یک قسم آن

^۱ اصول کافی، محمد بن یعقوب کلینی، ج ۱، ص ۴۵۸، انتشارات عمید تهران.

فرزندانش را حجت بر مخلوقاتش قرار داده و آنان درهای علم در میان امت من هستند. هر کس به وسیله آنان هدایت جوید؛ به راه راست هدایت یافته است.»

در این حدیث، فاطمه زهرا علیه السلام امیرالمؤمنین علیه السلام و سایر حضرات معصومین باب علم و عامل هدایت مردم شمرده شده است. در حدیث دیگری از امام صادق علیه السلام چنین رسیده است:

«إِنْ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا مَكَّةُتْ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ خَمْسَةً وَسَبْعِينَ يَوْمًا، وَكَانَ ذَخْلَهَا حُزْنٌ شَدِيدٌ عَلَى أَبِيهَا وَكَانَ يَأْتِيهَا جَبَرَئِيلُ تَحِيرِسُ عَزَاءَهَا عَلَى أَبِيهَا وَيُطَهِّيْ كَفْسَهَا وَيُخْبِرُهَا عَنْ أَبِيهَا وَمَكَانِهِ وَيُخْبِرُهَا بِمَا يَكُونُ بَعْدَهَا فِي ذَرَّتِهَا وَكَانَ عَلَيْهِ يَكْتُبُ ذَلِكُ؛^۱

فاطمه علیه السلام پس از رحلت رسول خدا، هفتاد و پنج روز زندگی کرد و [در این ایام] بسیار محزون بود. در طول این مدت جبرئیل به حضورش می‌رسید، او را در عزای پدر تسلیت می‌گفت و دلش را از غصه‌ها پاک می‌ساخت و او را از پدرش و جایگاه عظیم او آگاه می‌کرد، حتی اخبار آینده

عصمت فاطمه علیها السلام

در شان نزول آیه تطهیر، روایات متواتری در دست است و حکایت از آن دارد که آیه تطهیر در خانه اسلامه نازل شده است. هنگام نزول آیه، رسول خدا علیه السلام، فاطمه زهراء علیها السلام و حسن و حسین علیهم السلام حضور داشتند. پیامبر علیه السلام عبای خویش را بر آنان افکند و بدین ترتیب آنان از باقی اهل خانه و دیگران جدا و مشخص شدند. آنگاه حضرت رسول علیه السلام، دستهای را به سوی آسمان بلند نمود و فرمود: خدایا اینان اهل بیت من هستند، پس بر اهل بیت من و آل او درود فرست. خداوند عزوجل این آیه را در شان آنان نازل فرمود:^۱

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرُّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُظْهِرَ كُمْ تَطْهِيرًا﴾؛^۲

«همان خداوند اراده فرمود که

۱. محمد دشتی، نهج العیة فر هنگ سخنان فاطمه علیها السلام، ج. ششم، قم، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین علیها السلام، ۱۳۷۲، ص. ۲۳۶.

۲. همان، ص. ۲۲۸.

۳. انصاری زنجانی، اسماعیل، فاطمه در آینه کتاب، ص. ۱۰ - ۱۱، موسسه نشر الهادی قم.

۴. احراب، ۳۳.

را برای خود برداشت؛ قسم دیگر را برای علی علیها السلام و قسم آخر را برای من گذاشت. ای اسماء! آن مقدار کافور را بیاور و کنار سرم بگذار، اندکی صبر کن و در انتظار من باش، پس مرا صدا بزن، اگر جوابت را ندادم؛ بدان که به پدرم رسول خدا علیه السلام ملحق شده‌ام.

اسماء می‌گوید: اندکی صبر کردم و آنگاه فاطمه علیها السلام را صدا زدم، جوابی نشنیدم، دانستم که فاطمه علیها السلام به ملکوت اعلیٰ پیوسته است.^۱

همچنین سلمی ام بنی رافع نقل می‌کند: «در واپسین لحظه‌های عمر حضرت زهراء علیها السلام که من در محضر آن بزرگوار بودم، ایشان از من آبی برای غسل و شستشوی بدنش خواست. آب را آماده کردم، سپس فرمود: لباسهای نو رانیز بیاور. چنین کردم. آن بزرگوار پس از غسل، آن لباسها را بر تن کرد و در بستر رو به قبله خوابید. آنگاه خطاب به من فرمود: ای سلمی! من در همین لحظه قبض روح می‌شوم و به سوی پروردگارم خواهم رفت، بعد از مرگ من هیچ کس لباس مرا از تن برنگیرد.^۲

فاطمه علیها السلام مانند دیگران حدّ جاری می‌کنم.

علی علیها السلام: در این صورت در پیشگاه خداوند کافر می‌شوی.
ابوبکر: چرا؟!

علی علیها السلام: زیرا در این فرض تو شهادت خدا را که به پاکی فاطمه گواهی داده، قبول نکرده و گواهی مردم را پذیرفته‌ای، همان طور که شهادت خدا و پیامبر را در این مورد نادیده گرفته و فدک را از فاطمه علیها السلام به یغما برده‌ای! ای ابوبکر! مگر فدک در دست فاطمه علیها السلام نبود؟ چرا و چگونه چیزی را که در دست او است برای اثبات مالکیتش از او بیانه و شاهد می‌خواهی؟

مردم چون این مناظره و سخنان علی علیها السلام و ابوبکر را شنیدند، به یکدیگر نگاه کرده، گفتند: «صدق و الله علیئنْ بنَ ابي طالب»؛ سوگند به خدا که علی راست می‌گوید.»

در اینجا علی علیها السلام با استفاده از آیه تطهیر بر عصمت فاطمه علیها السلام استدلال نمود و مهاجر و انصار نیز آنرا پذیرفته و مورد تأیید قرار داده‌اند.

رشتیها و پلیدیها را از شما اهل بیت دور سازد و شمارا پاک و مطهر گرداند.»

استدلال به آیه تطهیر

چون خلیفه اول - پس از رحلت پیامبر خدا - فدک را غصب کرد و حضرت فاطمه زهراء علیها السلام با او به محااجه و مناظره پرداخت؛ امیرالمؤمنین علی علیها السلام نیز پس از سخنرانی و خطبه فاطمه زهراء علیها السلام (در مسجد)، به مسجد رفت و در سخنانش خطاب به ابوبکر فرمود: «یا ابوبکر! بگو ببینم قرآن خوانده‌ای؟!

ابوبکر گفت: بلى خوانده‌ام.

علی علیها السلام: بگو ببینم آیا آیه تطهیر **«إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيَذْهَبَ عَنْكُمُ الْرُّجْسُ** أَهْلَ الْبَيْتِ وَ**يُطَهَّرُ كُمْ تَطْهِيرًا**» در حق مانازل شده یا در حق دیگران؟!
ابوبکر: در حق شما نازل شده.

علی علیها السلام: اگر کسی شهادت دهد که فاطمه علیها السلام کار بدی انجام داده، چه می‌کنی؟ آیا شهادت او را می‌پذیری یا نه؟

ابوبکر: بله می‌پذیرم و برای

به مریم دختر عمران است، ولی دخترم فاطمه برترین زنان عالمیان از اولين تا آخرین است. بر او در محراب عبادتش، هفتاد هزار فرشته از مقربین درگاه الهی سلام می دهند و او را با آن جمله‌ای که مریم را مخاطب قرار داده بودند، مخاطب قرار می دهند و چنین می گویند: ای فاطمه! خداوند تو را برگزیده و پاک ساخته و تو را برت تمام زنان عالمیان برتری داده است.

چنانچه در این حدیث ملاحظه شد؛ فرستگان به وضوح طهارت و عصمت فاطمه زهراء^{علیها السلام} را بیان نموده‌اند.

همچنین از شیعه و سنی نقل شده که حضرت رسول^{صلی الله علیه و آله و آله و آله و آله} فرمودند: «فاطمة بضعة میتی، فمَنْ آذَاهَا فَقَدْ آذَانِی، وَمَنْ آذَانِی فَقَدْ آذَى اللَّهَ»؛

فاطمه پاره تن من است، هر کس او را آزار دهد مرا آزار نموده و هر کس مرا اذیت کند خدا را اذیت نموده است.»^۲

۱. عوالم العلوم، علامه بحرانی، ج ۱۱، ص ۹۹، انتشارات انصاریان، ۱۴۱۱.

۲. محجة البيضاء، محسن فیض کاشانی، ج ۴،

گواهی ملائکه بر عصمت

فاطمه^{علیها السلام}

از روایات متعددی استفاده می شود که جبرئیل و سایر ملائکه آسمانها، بر حضرت فاطمه^{علیها السلام} نازل شده و با اوی به مکالمه و مصاحبه پرداخته و در ضمن سخنان خود، در مورد فضایل و مناقب آن بانوی گرامی، مطالبی می گفتند که عصمت آن بزرگوار از آنها ثابت می شود. در حدیثی از رسول گرامی اسلام آمده است:

«...إِبْتَنَى فَاطِمَةُ، وَأَنْهَا سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، فَقَيْلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَهْنِي سَيِّدَةَ نِسَاءِ عَالَمِهَا؟ فَقَالَ: ذَلِكَ لِمَرْتَبِهِ بِنْتُ عِمْرَانَ، فَأَمَّا إِبْتَنَى فَاطِمَةُ فَهِيَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ وَأَنَّهَا لَتَقُومُ فِي مِحْرَابِهَا قَيْسَلَمْ عَلَيْهَا سِبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ كَمَنَادِيَهَا بِمَا نَادَتْ بِهِ الْمَلَائِكَةُ تَرْيَمَ فَيَقُولُونَ يَا فاطِمَةُ! إِنَّ اللَّهَ اضطَفَنِيكَ وَطَهَرَكَ وَاضْطَفَنِيكَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ؛^۱

دخترم فاطمه سرور زنان جهان است. گفته شد: یا رسول الله! آیا او سرور زنان زمان خویش است؟ فرمودند: این [امتیاز محدود]، مربوط

را همراهی می‌کنند، تا بدین طریق فاطمه از صراط می‌گذرد و پس از گفتگوهای زیاد، خطاب می‌رسد، ای فاطمه علیها السلام! هر چه می‌خواهی بخواه!

دخترم عرض می‌کند:

«أَسْأَلُكَ أَنْ لَا تَعِذَّبْ مَحِبِّي وَمَحِبَّتِي
عِنْتِي بِالنَّارِ، فَيُوحِي اللَّهُ أَلِينِهَا لِي فاطمَةَ
وَعَزِّتِي وَجَلَالِي وَإِرْفَاعِ مَكَانِي، لَقَدْ آتَيْتَ
عَلَى نَفْسِي مِنْ قَبْلِ أَنْ أَخْلُقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْفَنِّي عَامَ أَنْ لَا أَعِذَّبْ مَحِبِّي وَ
مَحِبَّتِي عِنْتِكَ بِالنَّارِ؛»

[بار الها] از تو می‌خواهم علاقه‌مندان خود و فرزندانم را در آتش نسوزانی. خداوند به او وحی می‌کند: ای فاطمه! به عزت و جلالم و به یلندي موقعیتم سوگند، که دو هزار سال پیش از آنکه آسمانها و زمین را خلق کنم، بر خودم لازم کرده‌ام که علاقه‌مندان به تو و فرزندانت را با آتش عذاب نکنم.»

ص ۲۱۰، جایپ دوم، دفتر انتشارات اسلامی، قم؛
شرح نهج البلاغه، ابو حامد عبد‌الحمید بن هبة الله
المدائني (ابن ابی الحدید)، ج ۱۶، ص ۲۷۳،
دارالاحیاء للتراث العربي، بيروت، ۱۴۰۹.
۱. سفينة البحار، ج ۲، ص ۳۷۵ حاج شیخ علی
نمایی شاهروندی، مؤسسه نشر اسلامی، ۱۴۱۹.

آنچه که از این احادیث در رابطه با عصمت حضرت زهراء علیها السلام می‌توان استفاده کرد؛ این است که اگر فاطمه علیها السلام معصوم نبود، چگونه پیامبر خدا به طور مطلق خشم او را خشم خدا و رضای او را رضای الهی معرفی می‌کند؟! مگر می‌توان رضا و خشم اشخاص غیر معصوم را - به طور مطلق - بارضا و خشم خدا مرتبط دانست؟

شفاعت فاطمه علیها السلام

از مقامات حضرت زهراء علیها السلام شفاعت و بشارت امت به نجات است. در حدیثی آمده است: روزی سلمان به پیامبر علیها السلام عرض کرد: ای مولای من! تو را سوگند به خدا از عظمت فاطمه در روز قیامت تعریفی بفرما.

پیامبر خدا علیها السلام با تبسم رو به سلمان کرد و فرمود: سوگند به آن آفریدگاری که جانم در دست اوست، فاطمه را در آن روز، بر ناقه‌ای از ناقه‌های بهشت سوار می‌کنند، جبرئیل و میکائیل به ترتیب از راست و چپ او حرکت می‌کنند. علی علیها السلام در پیش‌آپیش و حسن و حسین علیهم السلام از پشت سر، وی

پس از دیگری انتخاب نموده و داخل بهشت می نماید؛ همان طوری که پرنده‌گان دانه را بر می گزینند و سپس شیعیان آن حضرت نیز، خود شفاعت نموده و علاقه‌مندان فاطمه را به بهشت می بردند. و سپس فرمودند:

«وَاللَّهُ لَا يَبْقَى فِي النَّاسِ إِلَّا شَكَّ أَوْ كَافَرَ أَوْ

مُنَافِقٌ»^۱

سوگند به خدا! از میان مردم کسی باقی نمی‌ماند مگر افراد «مدذبب»، «کافر» و «منافق»، ولی سایر مردم مورد شفاعت فاطمه علیها السلام قرار می‌گیرند.»

مودت فاطمه علیها السلام

قرآن مجید محبت و مودت اهل بیت علیهم السلام را مزد رسالت دانسته و در سوره شوری آیه ۲۳، چنین می‌فرماید:

«فَلَمَّا آتَيْنَاهُمْ مَا أَجْرَيْنَا لَهُمْ فِي الْأَنْوَارِ فَلَمَّا

«بَغْوَ مِنْ هَيْجَنْ يَادَشِی از شما در برابر زحمات رسالتیم به جز دوست داشتن اهل بیت نمی خواهم.»

۱. بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۶۵، علامه محمد باقر مجلسی، مؤسسه الوفاء بیروت، ۱۴۰۴ق.

همچنین جابر جعفی به حضور امام باقر علیه السلام رسیده و عرض کرد: فدایت شوم حدیثی در مورد فاطمه علیها السلام بفرماید که با نقل آن، شیعیان را خوشحال کنم.

حضرت فرمودند: «در رستاخیز منابری از نور برای پیامبران نصب می‌گردد که منبر رسول خدا علیه السلام از همه مجلل‌تر است و همچنین منبرهایی برای اوصیاء قرار می‌دهند که منبر علی علیها السلام از همه مجلل‌تر است. آنگاه نوبت به فرزندان انبیاء می‌رسد که مقام حسن و حسین بس منبع تراست. سپس نوبت فاطمه علیها السلام فرا می‌رسد، او را با تجلیل و شکوه بی‌نظیر به محشر می‌آورند و در کنار در بهشت قرار می‌گیرد، ولی داخل آن نمی‌شود و می‌گوید: خدایا از تو مسئلت دارم که مقام مرا در چنین روزی برای اهل محشر معلوم کنی. از جانب خدا ندا می‌رسد؛ ای دختر پیامبر! به سوی اهل محشر برگرد و هر که را از علاقه‌مندان خود یافته شفاعت کن.»

امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: «به خدا سوگند افاطمه شیعیان خویش را یکی

من دشمن کسی هستم که با شما
دشمنی کند و بارکسی هستم که با شما
از در مسالمت درآید.» (این مطلب را
پیامبر اکرم ﷺ به علی و فاطمه و حسن
و حسین رض فرمود.)

همچنین آن حضرت در حدیث
دیگری چنین می‌فرماید:

«يا سلمان! من أحبت فاطمة بنتي فهو في
الجنة معى ومن أبغضها فهو في النار، يا
سلمان! أحب فاطمة ينفع في مائة من المواتين،
أبغي ذالك المواتين: المؤثر والقtier والميزان
والمحشر والضراط والمحاسبة؛^۱

ای سلمان! هر کس دخترم
فاطمه علیها السلام را دوست بدارد، او در
بهشت با من خواهد بود و چنانچه
کسی او را به خشم آورد، جایگاهش
آتش است.

ای سلمان! محبت فاطمه علیها السلام در
اساس اسلام می‌باشد.

۱. فراند السقطین، ابراهیم بن محمد جوینی
خراسانی، مؤسسه المحمدی، بیروت، چاپ
اول، ۱۳۹۸ ه.ق، ج ۲، ص ۱۳، ش ۳۵۹.

۲. کنز العمال، ج ۱۲، ص ۱۰۵.

۳. همان، ص ۹۷.

۴. فراند السقطین، ابراهیم بن محمد جوینی
خراسانی، ج ۲، ص ۶۷، مؤسسه المحمدی،
بیروت، چاپ اول، ۱۳۹۸ ه.ق.

هنگامی که آیه فوق نازل شد،
جمعی از صحابه از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
سؤال کردند: ای پیامبر خدا، آنان چه
کسانند که خداوند محبت‌شان را برابر ما
واجب نموده است؟ حضرت در
جواب فرمودند: علی و فاطمه و
دو فرزندانشان.^۲

همچنین پیامبر اکرم علیها السلام محبت
اهلیت را اساس اسلام دانسته و
می‌فرمایند:
«يا على! إن الإسلام عريان ليس له
التحقق... وأساس الإسلام حبي وحب أهل
بيتي»^۳؛

یاعلی! همانا اسلام عریان است و
تقوی و پرهیزکاری لباس آن
می‌باشد... اساس اسلام؛ محبت من و
اهل بیت من است.» پس محبت
فاطمه علیها السلام نیز به عنوان اهل بیت پیامبر
اساس اسلام می‌باشد.

در روایت دیگری حضرت
رسول صلی الله علیه و آله و سلم پیرامون مودت فاطمه علیها السلام و
همسر و فرزندانش چنین می‌فرماید:
«أنا حرب لمن حاز بكم وسلم لمن
سالمكم. قاله لعلی و فاطمة والحسن
والحسین»^۴

را به خانه اش دعوت کرد. فاطمه علیها السلام اهدایی همسایه را که دو تکه نان و مختصراً گوشتی بود در یک ظرف سرپوشیده قرار داد و چون پدرش بازگشت آن را در مقابل رسول خدا قرار داد. در این هنگام فاطمه علیها السلام دید ظرف پر از غذا شده است و از این رو تعجب کرد و خیره خیره به آن نگاه می کرد.

رسول خدا علیه السلام خطاب به دخترش گفت: ای فاطمه! این طعام را چگونه و از کجا بدست آورده‌ای؟ فاطمه در جواب گفت: «هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ، فَقَالَ اللَّهُمَّ لَذِكْرُكَ شَيْهَةٌ بِسَيْدَةِ نِسَاءِ الْبَرِّيَّةِ، اسْرَائِيلَ فَاتَّهَا كَائِنَتْ اذَا رَزَقَهَا اللَّهُ شَيْئاً قَسَّى لَهُ عَنْهُهُ قَالَتْ: هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ»^۱

این از بركات الهی است که خداوند به هر کسی که بخواهد بدون محدودیت عطا می کند.

رسول خدا علیه السلام [چون سخن دخترش را شنید] فرمود: سپاس

صد جا اثر خواهد داشت که راحت‌ترین آن جاهای مرگ و عالم قبر و میزان و محشر و صراط و محاسبه اعمال است.»

نزول مائدہ برای فاطمه علیها السلام

حضرت فاطمه علیها السلام در پیشگاه خدا آن چنان عزیز بود که بارها مورد عنایت خاص خداوند قرار گرفت. به یک نمونه از این عنایتها

اشارة می کنیم:

پیامبر عالی قدر اسلام به شدت گرسنه بود و ضعف و ناتوانی شدیدی به او روی آورده بود، به خانه دخترش فاطمه علیها السلام رفت تا در آنجا مقداری غذا میل کند، ولی فاطمه علیها السلام و فرزندانش نیز گرسنه بودند؛ رسول خدا خانه دخترش را ترک کرد و هنوز چند قدمی از منزل دخترش نگذشته بود که یکی از همسایگان او مختصراً طعامی برای فاطمه علیها السلام فرستاد. در این هنگام فاطمه علیها السلام با خود گفت؛ سوگند به خدا، خود و فرزندانم گرسنه می‌مانیم، ولی این مختصراً غذا را برای پدرم نگاه می‌دارم. بنابراین یکی از فرزندانش را به دنبال پدر فرستاد و او

یاس یک شب را گل ایوان ماست
یاس تنها یک سحر مهمان ماست
بعد روی صبح پر پر می شود
راهی شبهای دیگر می شود
یاس را آئینه ها روکرده اند
یاس را پیغمبران بوکرده اند
یاسها یاد آور پرروانه اند
یاسها پیغمبران خانه اند
یاس خوشبوی محمد داغ دید
صد فدک زخم از گل این باغ دید
باید از فقدان گل خونجوش بود
در فراق یاس مشکی پوش بود
حضرت زهرا دلش از یاس بود
دانه های اشکش از الماس بود
 DAG عطر یاس زهرا زیر ماه
می چکانید اشک حیدر را به چاه
اشک می ریزد علی مانند رود

بر تن زهرا گل یاس کبود
«شعر از احمد عزیزی»

خدایی که تو را همانند مریم؛ سرور زنان بنی اسرائیل قرار داده؛ زیرا او نیز هرگاه خداوند برایش چیزی می فرستاد و از او درباره آن سؤال می شد، می گفت: این طعام از جانب خداست و خداوند به هر کسی که بخواهد روزی بی حساب می دهد.^۱ آنگاه رسول خدا علی را نیز به حضورش فراخواند و همگی از آن غذا خوردند و سیر شدند و زنان و اهل بیت نیز دعوت شدند و خوردند در حالی که غذا و مائده آسمانی به همان صورت باقی بود؛ حتی فاطمه برای همسایگان نیز از طعام آسمانی که از الطاف خفیه الهی سرچشمه گرفته بود ارسال داشت.^۲

در پایان و به مناسبت سالگرد شهادت فاطمه زهرا شعری را در این زمینه تقدیم می داریم.

عطر گل یاس

۱. مناقب آل ابی طالب، ج. ۳، ص. ۳۳۹، ابن شهرآشوب، المطبعة العلمية، قم، بی تا.
۲. فرائد السمعطین، ج. ۲، ص. ۵۱ و ۵۲، ابراهیم بن محمد جوینی خراسانی، مؤسسه المحمودی، بیروت، چاپ اول، ۱۳۹۸ه.ق.

یاس بسوی مهریانی می دهد
عطر دوران جوانی می دهد
یاس مثل عطر پاک نیت است
یاس استنشاق معصومیت است